

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛЬСЬКА МОВА

ПРОГРАМА

для загальноосвітніх навчальних закладів
з навчанням польською мовою

6 –9 КЛАСИ

2017

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Останнім часом в Україні відбуваються соціально-економічні, суспільно-політичні, екологічні, демографічні зміни. Сучасне українське суспільство будується на засадах гуманізму, свободи і соціальної справедливості, виникає необхідність виховання особистості, якій притаманні відданість справі, зміцнення державності, усвідомлення свого громадянського обов'язку, національних і загальнолюдських цінностей та активна громадянська позиція.

Входження України в європейський і світовий освітній простір вимагає проведення модернізації змісту освіти в контексті її відповідності сучасним потребам. Передусім вагомим значення набуває середня освіта – центральна ланка в освітній системі будь-якої країни та основа для успішного здобуття освіти наступних рівнів і самоосвіти упродовж усього життя.

Зокрема, у Рекомендаціях Європарламенту та Ради ЄС визначені навички та вміння, які є важливими для досягнення компетентностей: критичного мислення; творчості; ініціативності; вміння розв'язувати проблеми, приймати рішення, конструктивно керувати емоціями, співпрацювати в команді.

Вивчення польської мови як рідної у загальноосвітніх навчальних закладах з польською мовою навчання сприяє процесу формування нового гуманістичного світогляду європейця, а також формуванню його моральних та естетичних якостей, сприяє вихованню в громадянині України поваги до традицій польського народу та толерантності до звичаїв інших народів.

Знання мови має бути достатнім для того, щоб учень міг успішно і якнайповніше реалізуватися у житті, встановлювати міжособистісні контакти, розвиватися як конкурентно-спроможна, креативна, всебічно розвинена та повноцінна особистість, що уміє адаптуватися до швидкого і змінного темпу сучасного життя.

Саме на розв'язання цих завдань спрямована програма, що розроблена для шкіл з польською мовою навчання і укладена на основі Закону України «Про загальну середню освіту», Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти із урахуванням Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

Програму розроблено на основі дидактичних та лінгводидактичних принципів:

- 1) наступності між початковою й основною ланками, між класами основної школи, між основною та старшою ланками школи;
- 2) практичної спрямованості та комунікативної орієнтації навчання;

3) доступності і системності навчального матеріалу, а також специфіки оволодіння учнями польською мовою;

4) здоров'язбережувального, зокрема дозування навчального матеріалу і його підпорядкованості віковим категоріям учнів;

5) міжпредметних зв'язків;

6) демократизації та гуманізації навчання, народознавчого спрямування процесу оволодіння мовою.

Мета вивчення польської мови у загальноосвітніх закладах з польською мовою навчання полягає у створенні оптимальних умов для формування духовно багатой особистості, яка володіє уміннями та навичками вільно, комунікативно і доцільно використовувати виражальні засоби польської мови в усіх видах мовленнєвої діяльності, розширювати культурно-пізнавальні інтереси, самонавчатись та самовдосконалюватись, орієнтуватися в інформаційному просторі.

Відповідно до поставленої мети **головними завданнями** щодо викладання польської мови є:

* виховання стійкої мотивації до вивчення польської мови;

* вироблення компетенцій комунікативно виправдано використовувати засоби мови в різних життєвих ситуаціях;

* формування мовних умінь і навичок через засвоєння норм польської літературної мови, її виражальних засобів;

* збагачення словникового запасу;

* вироблення вмінь сприймати мову як естетичну цінність;

* формування гуманістичного світогляду, громадянської позиції, духовного світу учнів на основі засвоєння через мову національних та загальнолюдських цінностей.

Наявність у змісті програми теоретичних відомостей про мову та мовлення сприяє виконанню зазначених завдань.

Згідно з концептуальними засадами, метою і завданнями курсу, в програмі визначено зміст навчання польської мови для 5, 6, 7, 8 та 9 класів разом із вимогами до рівня загальноосвітньої підготовки учнів зазначених класів, який структуровано за чотирма взаємопов'язаними лініями: мовленнєвою, мовною, соціокультурною та діяльнісною. Осучаснення програми передбачає також вирішення наступних завдань:

1) імплементація компетентнісного підходу;

2) активізація міжпредметних зв'язків;

3) доцільність та вироблення ключових компетентностей.

Запровадження компетентнісного підходу здійснюватиметься через методику наскрізних тем, що є соціально значущими і важливими як в освітньому процесі, так і в сучасному суспільстві, а саме:

- 1) здоров'я і безпеки;
- 2) громадянської відповідальності;
- 3) підприємливості і фінансової грамотності;
- 4) сталого розвитку та екологічної грамотності.

Слід зазначити, що елементи цих наскрізних тем уже були наявні у змісті даної програми, тому осучаснення торкається лише окремих конкретних аспектів.

Учасники навчально-виховного процесу свою діяльність будують у контексті українсько-польської двомовності. Одним із чинників цього явища є мовне оточення, оскільки учні поза межами школи знаходяться в україномовному середовищі. Це сприяє підвищенню мотивації до вивчення польської мови і слугує своєрідним показником мовної та комунікативної компетентності.

Згідно з концептуальними засадами, метою і завданнями курсу у програмі визначено зміст навчання польської мови для 6, 7, 8 та 9 класів разом з вимогами до рівня загальноосвітньої підготовки учнів зазначених класів, який структуровано за чотирма взаємозв'язаними лініями: мовленнєвою, мовною, соціокультурною та діяльнісною.

Відповідно до Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти **мовленнєва лінія** забезпечує вироблення й удосконалення вмінь і навичок в усіх видах мовленнєвої діяльності (аудіюванні, читанні, говорінні, письмі); **мовна лінія** – засвоєння системних знань про мову; **соціокультурна лінія** – засвоєння загальнолюдських цінностей, що сприяють культурному розвитку учнів; **діяльнісна (стратегічна) лінія** – формування загальнонавчальних умінь та навичок, які визначають мовленнєву діяльність, соціально-комунікативну поведінку учнів і є спрямовані на розв'язання навчальних завдань і життєвих проблем. Зазначені лінії у комплексі охоплюють усі ключові й предметні компетентності.

Дві змістові лінії (мовленнєва і мовна) є основними, що визначають безпосередній предмет навчання, його структуру, супроводжуються вимогами до рівня загальноосвітньої підготовки учнів, кількістю годин, що виділяється на їх засвоєння, – а дві інші (соціокультурна і діяльнісна) є засобом досягнення основної освітньої мети. Вимоги до соціокультурної і діяльнісної змістових ліній мають загальний характер, що підпорядковується освітнім завданням перших двох змістових ліній, тому їх виконання здійснюється опосередковано, через вимоги до засвоєння мовленнєвого та мовного компонентів змісту програми.

Основне призначення мовленнєвої змістової лінії полягає у визначенні змісту роботи щодо формування в учнів комунікативної компетенції, суть якої розкривається у

формулюванні мети курсу. Комунікативний блок програми презентує функціональний підхід до мовлення у єдності чотирьох його складових – аудіювання, читання, говоріння, письма. Робота над мовною теорією, формування знань та вмінь з мови підпорядковується інтересам розвитку мовлення. Тому зміст програмового матеріалу у кожному класі розпочинається мовленнєвою змістовою лінією. У неї включено також відомості про мовлення та перелік основних видів робіт за кожним із видів мовленнєвої діяльності. Мовленнєва змістова лінія реалізується комплексно, інтегровано і передбачає взаємопов'язаний гармонійний розвиток умінь і навичок учнів у чотирьох видах мовленнєвої діяльності. Її зміст викладається за принципом структурної системності, який передбачає поступове ускладнення і поглиблення мовленнєвознавчих понять, формування вмінь в усіх видах мовленнєвої діяльності. Її реалізація змісту мовленнєвої лінії здійснюється не лише на спеціальних уроках розвитку мовлення, але й на інших уроках, тому зміст і результати навчання аудіювання, читання, говоріння і письма подано окремими блоками. При чому слід зазначити, що серед вимог до рівня загальноосвітньої підготовки учнів переважають ті, які стосуються застосування знань на практиці. Більшу увагу приділено вдосконаленню змісту, структури та мовного оформлення усних і письмових висловлювань учнів, використання ділових паперів і навчального матеріалу для перекладу.

Мовна змістова лінія містить актуальні питання функціонування польської мови, теоретичні відомості про її систему, рівні й аспекти, ключові поняття фонетики й орфографії, лексикології і фразеології, будови слова і словотвору, морфології, синтаксису і пунктуації. Навчальний матеріал мовної змістової лінії структуровано таким чином, щоб упродовж навчання від 5 до 9 класу учні засвоїли весь курс польської мови системою. Обсяг теоретичних відомостей подано у відповідності до курсу вивчення польської мови як рідної.

Із метою оптимізації засвоєння правописних знань та умінь у 5 класі разом із вивченням фонетики, орфоєпії, графіки, орфографії запропоновано вивчення будови слова та словотвору. А з метою дозування навчального матеріалу вивчення лексикології та фразеології, – що заплановано у 6 класі. Також достатню увагу приділено до стилістичних можливостей мовних одиниць різних рівнів.

Особливе місце посідають завдання з культури мовлення, перекладу, словникова робота, використання міжпредметних зв'язків. Найпоширенішими з них є зв'язки курсу мови з літературою, історією, образотворчим мистецтвом. Опора на вже відомі учням поняття дає змогу глибше усвідомити навчальний матеріал.

Соціокультурна змістова лінія уособлює один із основних концептуальних підходів до мовної освіти. Її змістове наповнення здійснюється на основі вимог Державного стандарту та у відповідності з основними сферами використання мови: особистісної, суспільної, освітньо-професійної, а також реалізується у відповідному розділі програми, де її зміст представлено

у вигляді певної проблематики. Ця змістова лінія ґрунтується на суспільній та культураносній функціях мови і містить відомості, які розкривають феномен людини, людства, національно-культурну специфіку. Важливим напрямком цієї роботи є стимулювання зацікавленості культурою народу, уміння оцінювання її багатства, виховання толерантного ставлення до людей іншої національності, свідомого бажання вивчати мову. Проблематика змісту соціокультурної лінії поширена з урахуванням запитів сучасних школярів. Соціокультурна лінія реалізується на основі текстів відповідної тематики та завдань до них, що використовується як дидактичний матеріал мовленнєвої та мовної змістових ліній. Окремо не виділяються години на реалізацію цієї змістової лінії.

Діяльнісна змістова лінія становить багатомірну систему найважливіших інтелектуальних умінь і навичок, що необхідні для формування загальної культури учнів, їхньої готовності до пізнавальної та творчої діяльності, самовдосконалення. Перелік загальнонавчальних умінь та навичок в узагальненому вигляді подано наприкінці змістової частини кожного класу. Актуальним та пріоритетним залишається оволодіння стратегією успішної мовленнєвої діяльності.

Упровадження компетентнісного підходу при викладанні мови зумовлює використання завдань та умінь, які учні зможуть набути при самостійному вивченні цього предмету. А також навчитись застосовувати знання у нетипових ситуаціях, розв'язувати завдання, що пов'язані з власною життєдіяльністю, формулювати оцінні судження, виявляти ставлення до світу.

Самооцінювання є невід'ємним умінням сучасної людини в процесі пізнання і самопізнання та альтернативним способом оцінки досягнень учнів. Його найважливішою метою є підвищення учнівської здатності до саморефлексії, що сприяє зростанню питомої ваги самостійності в організації процесу навчання (самонавчання).

Визначаючи нові цілі, зміст і методи навчання, програма сприяє реформі середньої освіти в галузі викладання мови, згідно з рекомендаціями Ради Європи. Програма не обмежує самостійності і творчої ініціативи вчителя, передбачає гнучкість у відборі та розподілі навчального матеріалу відповідно до потреб учнів та обраних засобів навчання (навчально-методичних комплексів, підручників, посібників, аудіо-, відео матеріалів тощо).

У програмі подано орієнтовний розподіл навчального часу для засвоєння матеріалу мовленнєвої, мовної змістових ліній, повторення вивченого, резервні години. Вчитель у разі потреби може вносити необхідні корективи.

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРАМИ

Вивчення польської мови в середній школі сприяє формуванню гуманістичного світогляду нового європейського громадянина, зміцненню його моральних та естетичних цінностей, вихованню в громадянина України поваги до традицій як і до польського народу так і поваги та толерантності до традицій інших народів.

Цій меті підпорядкована нова програма, створена на основі Державного стандарту загальної середньої освіти та з урахуванням Загальноєвропейських рекомендацій з питань мовної освіти.

Ця програма виконує важливу традиційну функцію - вона є основою для планування та реалізації навчально-виховного процесу, а також чітко визначає очікувані результати навчання та об'єктивні критерії їх оцінювання. Саме на цих принципах побудована структура програми. Традиційна програма, в якій зміст викладання та вимоги до знань і вмінь учнів/учениць формували загальний текст. Нова програма має інший формат і складається з двох рубрик, в яких детально розписано зміст, що підлягає викладанню, знання, які мають бути засвоєні та вміння, які мають бути сформовані в учнів під час викладання конкретної теми курсу. Уміння - від найпростіших до найскладніших на найвищому рівні, що відповідає Критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів/учениць. Критерії - це окремий документ, в якому записані точні вимоги до знань, умінь і навичок студентів з усіх аспектів мови, а також методологія їх оцінювання.

Запропонована програма базується на кількох принципах:

- Практична спрямованість і комунікативна спрямованість навчання;
- взаємозв'язок між комунікативними, освітніми, розвивальними та виховними завданнями;
- взаємозв'язок між усіма видами мовної освіти;
- наступність викладання предметів між початковою школою і старшими класами.

Основною метою навчання польської мови є вільне володіння мовою в усіх сферах мовленнєвої діяльності на основі мовної компетенції, мовленнєвої та соціокультурної активності.

Для досягнення цієї мети мають бути створені якнайкращі умови для формування особистості з багатим духовним світом, яка вільно володіє набутими навичками і вміннями, вміє користуватися багатством польської мови, добре орієнтується в постійно зростаючому потоці інформації, вміє формувати власну думку і відстоювати її, може адекватно оцінювати різні явища і події, здатна до самоосвіти і самовдосконалення.

Ця мета може бути реалізована за допомогою наступних компетенцій:

- формування стійкої мотивації до вивчення польської мови, виховання почуття краси і виразності рідної мови, поваги до державної мови та інших мов;
- формування мовної компетенції шляхом збагачення словникового запасу учнів, розвитку граматичної будови їхнього мовлення
- удосконалення вмінь і навичок в усіх сферах мовленнєвої діяльності та в різних сферах спілкування, оволодіння культурною та мовною етикою, вміннями вести дискусію, критично мислити;
- формування мовної компетенції, яка включає знання системи мови та основні навички (лексичні, граматичні, стилістичні, орфографічні та синтаксичні);
- досягнення комунікативної та соціокультурної компетенції, яка дає можливість встановлювати і підтримувати необхідні відносини в процесі спілкування з іншими людьми.

Програма визначає зміст оволодіння польською мовою на основі чотирьох взаємопов'язаних компетенцій: вивчення мови, мовних знань/граматики, соціокультурного навчання та практичних навичок (стратегічна лінія).

Мовна компетенція передбачає розвиток і вдосконалення вмінь і навичок у всіх видах мовної діяльності (розуміння прочитаного, читання, говоріння, письмо); мовленнєва - оволодіння мовою як засобом вираження думок і почуттів та формування мовних навичок; соціокультурна - засвоєння польських, загальнолюдських культурних і духовних цінностей, норм, що регулюють відносини між поколіннями; творчо-стратегічна - формування загальних умінь і навичок, пов'язаних з мовною діяльністю.

Вищезазначені освітні лінії формують комунікативну компетентність особистості.

Мовна освіта формує в учнів комунікативну компетентність. Комунікативний блок програми являє собою функціональну систему мови, представлену мовленнєвою діяльністю в єдності її чотирьох компонентів: аудіювання, читання, говоріння і письма. Зміст цієї лінії охоплює всі види мовної освіти, що включає знання про мову та основні види діяльності в кожній із сфер мовної освіти, а також досягнення учнів у володінні мовою.

Принциповою новизною програми є те, що мовна освіта реалізується комплексно, цілісно і передбачає взаємопов'язаний гармонійний розвиток умінь і навичок учнів у чотирьох видах мовної освіти. У змісті цього блоку є прогалини, де не було передбачено роботу над формуванням навичок читання і розуміння прочитаного, а також використання діалогів у навчанні мови. Таким чином, усунуто розрив між вимогою Державного стандарту загальної середньої освіти в Україні та Критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів 5-9 класів.

У програмі подано відповідну систему роботи над розумінням прочитаного, читанням, побудовою діалогу та вимоги до оволодіння цими важливими видами мовленнєвої діяльності. Оскільки навички та вміння чотирьох видів мовленнєвої діяльності формуються на кожному уроці, а не лише на спеціальних уроках розвитку мовлення, зміст і результати роботи над розумінням прочитаного (аудіювання), читанням, говорінням і письмом подаються окремими блоками і не пов'язуються з різними видами робіт (переказ, твір, есе).

Особлива увага приділяється вдосконаленню змісту, структури, мовної форми усних і письмових висловлювань учнів.

Лінгвістична освітня лінія ґрунтується на властивостях фонетичної, лексичної, лексичної, граматичної, орфографічної системи літературної мови. Він містить актуальні проблеми функціонування польської мови, теоретичні відомості про мовну систему, основні поняття фонетики, лексикології, фразеології, структури слова, словотвору, морфології, синтаксису, орфографії та пунктуації.

Увагу зосереджено на стилістичних можливостях на різних рівнях. Лінгвістична лінія базується на пізнанні мови як системи і передбачає відповідне опрацювання теоретичного матеріалу, що сприяє оптимізації його засвоєння (факти, викладені систематично, запам'ятовуються легше, ніж комплекс різних фактів).

Новизна підходу до засвоєння теорії мови полягає в тому, що вона розроблена на основі тематично нових текстів, які стосуються мовних явищ.

Перевагою цієї системи є те, що мовні одиниці подаються не абстрактно, не ізольовано, як це було раніше, а в природному мовному функціональному оточенні. Текст є мотивацією для аналітичної роботи з пошуку мовних одиниць і явищ, що опрацьовуються, спостереженням за їх функціонуванням у мові, а також для подальшої конструктивно-творчої роботи з вироблення відповідних мовленнєво-розвивальних навичок і звичок. Система комплексних завдань на основі тексту дає можливість одночасно повторити раніше опрацьований теоретичний матеріал і вдосконалити навички та вміння, набуті на попередніх уроках.

Слід звернути увагу на міжпредметні зв'язки в програмі, найприроднішими з яких є зв'язки між курсами мови, літератури та мистецтва.

Соціокультурна лінія навчання є вираженням концептуального підходу до вивчення мови. Він базується на соціокультурних умовах. Використання мови поєднується зі знаннями та навичками, необхідними для усвідомлення соціального аспекту використання мови. Цей шлях ґрунтується на соціальній та культурологічній функції мови, ілюструє взаємозв'язок: людина - суспільство - мова - культура і передбачає оволодіння мовою в контексті приватного та суспільного життя, культури, яку вона передає, системи цінностей та взаємозв'язку з культурним багатством народів світу.

- 1) Культурологічний блок програми містить новини, що представляють феномен людини, людства, Польщі та України як унікальних явищ культури.
 - 2) Базові національні культурні та соціальні цінності, які сьогодні набувають універсального, загальнолюдського характеру, є основою інтегративних принципів навчання, виховання та розвитку учнів засобами мови.
 - 3) Соціокультурна лінія повністю відповідає вимогам Державного стандарту і реалізується у відповідному розділі програми, в якому її зміст подано як проблемний, що знаходить своє вираження в екстралінгвістичному наповненні підручника.
 - 4) Соціокультурна лінія, що обмежує тематично-змістову основу розвитку й удосконалення мовної освіти учнів (зміст), тісно пов'язана з лінгвістичною, яка визначає її формальний аспект - мову (форму). Синтез цих ліній реалізується в тексті, який являє собою єдність і цілісність змісту і форми. У роботі з текстом цілісно реалізуються завдання мовної підготовки та стратегічні лінії.
 - 5) Творча лінія - практичні вміння - це система найважливіших інтелектуальних умінь і навичок, які формують загальну культуру учнів, їхню готовність до науково-дослідницької і творчої діяльності та розвитку особистості. Формування цих умінь є складовою частиною мовної освіти, мовних навичок і звичок. Воно відбувається переважно на уроках рідної мови.
 - 6) Опрацювання кожної теми, яка є органічною частиною лінгвістичної теми і виражається в тексті з екстралінгвістичним змістом, відбувається в кілька етапів.
 - Мотивація до роботи з матеріалом;
 - Сприйняття на слух, читання тексту, робота над його змістом у процесі, в якому природним чином формуються ціннісні орієнтації та особистісні якості студентів;
 - Виділення і вивчення мовної форми, за допомогою якої виражається екстралінгвістичний зміст, що стосується лінгвістичної теми;
 - Розвиток теорії мови, що виводиться з мовного матеріалу, формування лінгвістичних навичок і звичок;
 - Підсумок уроку, домашнє завдання з коментарями вчителя щодо його виконання.
- У програмі подано орієнтовний календарний план. Учитель має право вносити корективи в разі потреби (однак скорочувати кількість спеціальних занять з розвитку мовлення не варто). Резервні години вчитель використовує відповідно до потреб навчання.

6 клас

122,5 годин, 3,5 години на тиждень

(4 години – резервні)

Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учня/учениці	Кількість годин	Зміст навчального матеріалу
	29	I. Розвиток мовлення
<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> – сприймає незнайомий текст на слух; після одного прослуховування розуміє його фактичний зміст; – виокремлює суттєві компоненти комунікативної ситуації, представленої в тексті; – Упорядковує та обґрунтовує тему й основну думку. – Виразно читає незнайомий текст з відповідною інтонацією; – виразно читає незнайомий текст; – розуміє фактичний зміст тексту; – Визначає компоненти комунікативної ситуації, представленої в тексті; – Виділяє та обґрунтовує тему й основну думку. – Ставить запитання за змістом тексту; – детально переказує текст, зберігаючи авторські засоби вираження; – - будує діалог з 7-8 реплік відповідно до заданої комунікативної ситуації; – - використовує в репліках інформацію з прочитаних і прослуханих текстів; – - Складає усне невелике оповідання й есе, описуючи життєві ситуації, важливі для розкриття теми й основної думки (або 		<p>Мова. Мовна комунікація. Ситуація спілкування та її компоненти: мовець (автор) адресат, тема та основна думка, мета та умови спілкування (повторення та завершення повідомлень).</p> <p>Види робіт. Аудіювання: Аудіювання та розуміння текстів, що містять опис ситуації спілкування (обсяг художнього тексту 500-600 слів, час аудіювання 5-6 хвилин, обсяг текстів інших стилів 400-500 слів, час аудіювання 4-5 хвилин).</p> <p>Читання: Читання із розумінням (мовчки та вголос) текстів різних стилів, що містять опис комунікативної ситуації.</p> <p>Говоріння: точний переказ художніх текстів, що містять опис комунікативної ситуації;</p> <p>Складання діалогів про ситуацію, використовуючи інформацію з прочитаних або прослуханих текстів;</p> <p>Переказ на основі побаченого (або за малюнком).</p> <p>Письмо: стислий переказ розповідного тексту, що містить комунікативну ситуацію</p>

<p>ситуації, зображені на малюнку);</p> <ul style="list-style-type: none"> - знаходить і виправляє мовні помилки у висловлюваннях. - переказує зміст за самостійно складеним планом, зберігаючи тип і стиль тексту та авторські мовні засоби; <p>-- - удосконалює текст.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> – сприймає на слух фактичний зміст тексту; – розпізнає й характеризує ознаки тексту; – розрізняє відносно самостійні частини тексту (вступ, основна частина, висновок), встановлює зв'язок між вступом і основною частиною, основною частиною і висновком; – - упорядковує структуру тексту. – читає з відповідною інтонацією; – складає розгорнутий план прочитаного тексту; – аналізує фрагменти тексту і визначає, як розвивається зміст в абзаці; – визначає засоби зв'язку в тексті. – точно переказує текст на основі самостійно складеного розгорнутого плану, зберігаючи особливості композиції; – підпорядковує змістові елементи та мовні засоби розвитку теми й основної думки. – переказує текст, зберігаючи засоби зв'язності речень та авторські частини тексту; – використовує авторські засоби розгортання змісту; – розкриває тему й основну думку; – удосконалює свій текст. 		<p>Текст та його характеристики: інформативність, зв'язність, подільність, підпорядкованість усіх змістових елементів і мовних засобів викладу теми та основної думки (поглиблення повідомлення).</p> <p>Композиція тексту (вступ, основна частина, висновок). Засоби розгортання змісту в тексті (практично). Засоби зв'язності речень у тексті: повтори, використання синонімів, антонімів, однокореневих слів, займенників, прийменників, сполучників, мовних зворотів. Розгорнутий план готового тексту.</p> <p>Види робіт. Аудіювання: Аудіювання та розуміння текстів художнього та науково-популярного стилів.</p> <p>Читання: Читання та розуміння науково-популярних текстів.</p> <p>Говоріння: Точний переказ науково-популярного тексту за детальним планом.</p> <p>Письмо: Короткий переказ розповідного тексту науково-популярного стилю.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – - визначає на слух поєднання різних типів висловлювання в тексті; – - визначає роль опису природи (інтер'єру) в тексті; – - робить нотатки, щоб зібрати матеріал для твору. – читає і визначає тип тексту та його структуру; – знаходить у тексті описи інтер'єру (природи) та визначає їхню роль у тексті; – упорядковує детальний план тексту; – робить нотатки, систематизує накопичений матеріал. – - упорядковує рамковий план інформації на лінгвістичну тему; – - конструює повідомлення на лінгвістичну тему, використовуючи інформацію наукового тексту; – будує діалог відповідно до заданої комунікативної ситуації; – приєднує репліки до діалогу, зокрема ставить запитання щодо інформації за описом інтер'єру (природи); – підтримує діалог, використовуючи репліки, що містять відповідь про опис інтер'єру, природи; – знаходить опис інтер'єру (природи) в тексті; – визначає мету вживання опису інтер'єру (природи) в тексті; – переказує уривки з тексту, що містять опис інтер'єру (природи), зберігаючи авторські мовні засоби. – стисло переказує текст, зберігаючи елементи опису інтер'єру (природи) та особливості стилю; – передає авторське ставлення до викладених подій; – доопрацьовує написаний текст; – складає орієнтовний план власного висловлювання; – будує опис, використовуючи зібраний матеріал; – удосконалює написаний текст. 		<p>Типи мовлення (повторення та поглиблення знань).</p> <p>Поєднання різних типів мовлення в одному тексті. Опис властивостей природи та інтер'єру. Основне джерело матеріалу для дисертації: як збирати матеріал, систематизація матеріалу для дисертації. Простий план власного тексту.</p> <p>Типи робіт. Аудіювання: Аудіювання та розуміння художніх текстів з елементами опису інтер'єру чи природи.</p> <p>Читання: Читання та розуміння художніх текстів з елементами опису природи або інтер'єру.</p> <p>Говоріння: інформація на лінгвістичну тему, роздуми над уривками з наукового тексту;</p> <p>Складання діалогу (обмін реченнями), що включає опис інтер'єру (природи);</p> <p>фрагментарний переказ художнього тексту з елементами опису інтер'єру чи природи.</p> <p>Письмо: переказ художнього тексту розповідного характеру з елементами опису інтер'єру (природи);</p> <p>Твір-опис інтер'єру.</p>
		<p>Стилі висловлювання. Поняття про публіцистичний стиль. Публіцистичні жанри: інформація, стаття для газети про поведінку людей.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - розуміє фактичний зміст журналістського тексту; – прогнозує мікротеми та стиль тексту на основі заголовка та початку; – розрізняє мікротеми; – знаходить мовні засоби, характерні для публіцистичного стилю, та обґрунтовує їх використання. – читає текст, правильно інтонуючи його; – обґрунтовує належність тексту до публіцистичного стилю; – визначає тему й основну думку тексту, авторську позицію та особливості висловлювання в тексті. – Обирає актуальні та цікаві теми для виступу; – визначає адресата висловлювання та комунікативну ситуацію; – використовує мовні засоби відповідно до ситуації; – організовує висловлювання відповідно до типу інформації. – Обирає цікаву й актуальну тему для статті; – збирає матеріал: спостерігає за поведінкою і вчинками людей, робить нотатки, систематизує зібраний матеріал; – складає текст статті для газети, враховуючи композиційні, мовні та стилістичні особливості жанру. 		<p>Види робіт.</p> <p>Аудіювання: Слухання-розуміння публіцистичних текстів про поведінку людини (обсяг тексту 400-500 слів, час прослуховування 4-5 хвилин).</p> <p>Читання: читання-розуміння текстів публіцистичного стилю про поведінку людей.</p> <p>Говоріння: інформація про події з життя класу, школи, міста.</p> <p>Письмо: Стаття до газети в стилі роздуму про поведінку людей.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – - розуміє текст інструкцій і дотримується порядку, зазначеного в тексті. – - визначає структуру оголошення; – - пише повідомлення на задану тему. – - перекладає з української мови речення, діалоги, невеликі розповідні частини, роздуми з використанням словників. 		<p>Поняття офіційно-ділового стилю. Службові документи: оголошення, інструкція. Види документів.</p> <p>Аудіювання: Аудіювання та розуміння текстів офіційно-ділового стилю, включаючи інструкції.</p> <p>Письмо: оголошення. Переклад з української мови речень, діалогів, невеликих текстів розповідного характеру з елементами опису приміщення або природи, роздумів.</p>
<p align="center">Міжпредметні зв'язки.</p> <p>Опис інтер'єру в літературному творі, усна характеристика літературного персонажа, роздуми про поведінку літературних героїв, засоби побудови художнього тексту (література); переказ текстів наукового стилю, побудова відповіді у формі описової характеристики, визначення, роздуми про шкільні предмети (історія, біологія, географія); усний опис творів мистецтва із зображенням інтер'єру, усний переказ за жанровою картиною (живопис, малюнок).</p>		
	87	II. Знання про мову
<ul style="list-style-type: none"> – - знає про багатство польської мови; – - обґрунтовує тезу про багатство польської мови. 		Багатство польської мови.

	3	Повторення матеріалу з попередніх класів
<ul style="list-style-type: none"> – Розпізнає прості та складні речення. Вміє розставляти розділові знаки в окремому реченні; – вміє розставляти розділові знаки при прямій мові, перед словами автора та після них; – розпізнає частини мови, визначає ознаки відомих йому частин мови, утворює різні форми частин мови, правильно вживає їх у мовленні. 		Частини мови. Речення. Частини речення. Кличний відмінок. Прості та складні речення. Пряма мова. Діалог. Пунктуація.
	12	Лексика і фразеологія
<ul style="list-style-type: none"> – розрізняє загальноновживані слова та терміни, розрізняє неологізми та архаїзми в тексті; – знаходить у тексті діалектизми та архаїзми, користується словником іншомовних слів; – користується фразеологічним словником, вживає фразеологізми в мовленні, перекладає їх; – вживає неологізми та архаїзми в тексті, знає їх значення, знаходить у тексті прислів'я, афоризми, розуміє їх – визначає мету їх використання в мовленні; – сам використовує прислів'я та афоризми у своєму висловлюванні, щоб зробити його більш яскравим та комунікативним. 		Іншомовні та власне польські слова. Архаїзми, неологізми. Загальноновживані слова та професіоналізми. Терміни. Діалектизми. Ознайомлення зі словником іншомовних слів. Правопис слів іншомовного походження. Поняття про фразеологізми. Джерела фразеологізмів. Зіставлення окремих фразеологізмів у польській та українській мовах. Ознайомлення з фразеологічним словником. Прислів'я, афоризми, сентенції як фразеологічні одиниці.
Міжпредметні зв'язки.		
Діалектизми, архаїзми. Неологізми, фразеологізми в художніх творах; терміни (літературознавчі, історичні, математичні тощо).		
	12	Лексика і орфографія
<ul style="list-style-type: none"> – - знає, що таке формант і основа слова та як їх знайти – - визначає способи творення нових слів; – - вміє добирати споріднені слова, у тому числі зі змінними звуками в різних частинах мови; – - правильно пише слова з префіксами – - правильно пише складні слова – - правильно пише абрєвіатури та вживає їх. 		Основні та похідні слова. Словотворча основа слів. Форманти. Способи творення слів у польській мові. Чергування rz–ż, ó–u, g–ż у корені. Правопис префіксів : wz–, wez–, ws–, wes–, pod–, przed–, nad–, od–. Складні слова. Скорочення слів, абрєвіатури. Правопис скорочень.
Міжпредметні зв'язки:		
Історія, географія, математика - скорочення слів, їх правопис.		
		Морфологія та орфографія. Загальна характеристика частин мови
<ul style="list-style-type: none"> – - знаходить прикметник у тексті, визначає всі його граматичні ознаки та роль у реченні; – - вживає прикметники в ролі другорядних членів речення; – - визначає вживання прикметників у 	16	Прикметник. Прикметник як частина мови (повторення). Значення, граматичні ознаки, роль у реченні.

<p>художній текст;</p> <ul style="list-style-type: none"> - вживає прикметники у власному мовленні; - узгоджує прикметник з іменником у числі, відмінку, роді; - правильно вживає закінчення прикметників; - правильно вживає форми чоловічого та жіночого роду множини (практично); - знаходить прикметники у вищому та найвищому ступенях; - вміє змінювати прикметники за відмінками; правильно пише суфікси вищого і найвищого ступенів; - визначає способи утворення вищого і найвищого ступенів; - вживає прикметники вищого і найвищого ступенів як члени речення; - правильно вживає вищий і найвищий ступені порівняння прикметників; <p>- утворює прикметники від інших частин мови; визначає способи творення прикметників;</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильно пише суфікси прикметників; - утворює зменшувально-пестливі форми прикметників, вживає їх у текстах, звертає увагу на їхнє емоційне забарвлення; - правильно пише прикметники на <i>-cki</i>, <i>-dzki</i>, <i>-ski</i>; - правильно пише прикметники з часткою «не»; - вміє писати складні прикметники та використовувати їх у тексті; <p>– користується орфографічним словником.</p>		<p>Відмінювання прикметників. Зв'язок роду, числа, відмінка, форми (множини) прикметника з іменником. Правопис випадкових закінчень прикметників в однині та множині (повторення). Форми множини прикметників чоловічого та нечоловічого роду. Заміна голосних у чоловічо-особовій формі. Якісні, присвійні, відносні прикметники.</p> <p>Градація прикметників. Регулярна, нерегулярна градація, описові. Утворення вищого та найвищого ступенів.</p> <p>Способи творення прикметників (повторення та поглиблення знань).</p> <p>Найважливіші суфікси прикметників.</p> <p>Утворення прикметників за допомогою зменшувально-пестливих суфіксів та суфіксів неповної якості: <i>-utk(i)</i>, <i>-uteńk(i)</i>, <i>-usieńk(i)</i>, <i>-uchn(y)</i>, <i>-us(i)</i>, <i>-uśk(i)</i>.</p> <p>Правопис прикметників на: <i>-ski</i>, <i>-cki</i>, <i>-dzki</i>, <i>-any</i> (повторення). Правопис - частка <i>nie</i> з прикметником.</p> <p>Творення і правопис складних прикметників.</p>
<p>Міжпредметні зв'язки. Використання прикметників для точного опису предметів, явищ, подій (географія, історія, біологія).</p>		
<ul style="list-style-type: none"> – знаходить числівник у тексті; – розпізнає кількісні та порядкові числівники в тексті, визначає їхню синтаксичну роль – правильно вживає числівники в ролі головних і другорядних членів речення; – правильно вживає числівники у висловлюванні на позначення кількості та порядку предметів; 	<p>12</p>	<p>Числівник. Числівник як частина мови, його загальне значення, граматичні ознаки, роль у реченні. Кількісні числівники (основні, збірні, дробові), їх роль у реченні, вживання в поєднанні з іншими словами в ролі підмета або додатка. Вимова та правопис кількісних числівників.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - утворює правильні поєднання числівників зі словами (іменниками); - правильно вживає залежні відмінкові форми кількісних числівників; - відмінює числівники; - утворює складні числівники, правильно їх пише; - утворює залежні відмінкові форми складних кількісних, збірних числівників у різних словосполученнях; - правильно вживає числівники на позначення дат; - правильно пише числівники. 		<p>Особливості відмінювання кількісних числівників чоловічого та жіночого роду.</p> <p>Збірні числівники.</p> <p>Особливості відмінювання збірних числівників.</p> <p>Порядкові числівники, їх вживання в ролі прикметників. Особливості відмінювання порядкових числівників. Спільне написання порядкових числівників із суфіксами <i>.-setny, -tysięczny, -milionowy</i></p> <p>Прості та складені числівники. Їх правопис</p>
<p>Міжпредметні зв'язки.</p> <p>Правильне вживання форм числівників при читанні та усному поясненні завдань і прикладів (математика); вживання числівників при відповіді (історія, географія)</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - розпізнає займенники в тексті; визначає їхні граматичні ознаки; - розпізнає розряди займенників, їхнє значення, синтаксичну роль - вживає займенники в ролі членів речення; - використовує займенники для зв'язності речень; розпізнавати особові займенники; - правильно вживає особові займенники; знаходить особові займенники в тексті, визначає їх морфологічні ознаки та синтаксичну роль; - вживає особові займенники як члени речення; - вживає доречні короткі та довгі форми займенників; - пише ввічливі форми займенників (з великої літери) - правильно вживає зворотний займенник; вказує на різницю у вживанні зворотного займенника в польській та українській мовах;- знаходить присвійні та вказівні займенники і визначає їх зв'язок з прикметниками та лічильниками - визначає значення присвійних і вказівних займенників, їхні морфологічні ознаки та синтаксичну роль; - правильно вживає присвійні та вказівні займенники в мовленні - правильно вживає питальні та відносні займенники у складнопідрядних реченнях - знаходить питальні та відносні займенники - визначає значення питальних і відносних займенників, їхні морфологічні ознаки та роль у синтаксисі - вживає займенники в ролі головних і другорядних членів речення - правильно вживає неозначені займенники; - розпізнає неозначені займенники - визначає значення неозначених займенників, їхні морфологічні властивості та синтаксичну роль у реченні 	<p>12</p>	<p>Займенник.</p> <p>Займенник як частина мови (значення, граматичні ознаки, роль у реченні).</p> <p>Розряди займенників за значенням - Загальні відомості.</p> <p>Роздільне написання прийменників із займенниками.</p> <p>Особові займенники. Особливості їх різновидів (повторення). Вживання букви <i>e</i> в особових займенниках після прийменників. Чоловічо-особові категорії.</p> <p>Зворотний займенник siebie, się та його відмінювання.</p> <p>Присвійні та вказівні займенники, їх відмінювання. Правильне вживання присвійних та вказівних займенників, короткі та довгі форми.</p> <p>Питальні та відносні займенники, їх характеристика та відмінювання.</p> <p>Неозначені займенники. Правопис суфіксів: <i>-ś, -kolwiek</i> та префіксів: <i>ni-, nie-</i> у неозначених займенниках. Змінювання неозначених займенників.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - правильно вживає неозначені займенники в мовленні; - використовує різні займенники для зв'язку речень у тексті; - утворює неозначені займенники; - правильно пише займенники з часткою <i>nie</i>. 		<p>Правопис займенників. <i>Nie</i> з займенниками.</p>
<p>Міжпредметні зв'язки. Правильне вживання займенникових форм при читанні та в усних відповідях на уроках (історія, географія та інших предметів).</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - розпізнає дієслово в тексті, визначає його основні граматичні ознаки; - вживає дієслівні синоніми; - правильно вживає дієслова доконаного і недоконаного виду; - відмінює дієслово в минулому часі; - правильно вживає чоловічі та жіночі форми дієслів у минулому часі; - правильно пише і вимовляє закінчення - <i>-ął, -ęł, -ęł</i> у дієсловах 3-ї особи минулого часу; - розпізнає дієвідміни дієслів; - правильно вживає дієслова в усіх часах у поєднанні з іншими словами; - правильно вживає складні дієслова в усному та писемному мовленні, розрізняє види цих дієслів у минулому часі (<i>szałam, szedłem</i>); - обґрунтовує написання <i>ą-ę, ó-u, g-ż, rz-ż</i> відповідно до обміну в темі вміло виправляє помилки, застосовує відповідні орфографічні правила; - правильно вживає випадкові форми іменників біля перехідних дієслів; засвоює практично окремі дієслівні сполучення, в яких найчастіше трапляються помилки у формах сполуки, уряду, у тому числі сполуки слів, які відрізняються за формами в польській та українській мовах; - визначає сторони дієслова - правильно вживає дієслова в умовному способі - правильно вживає дієслова в умовному способі; правильно наголошує дієслова в умовному способі - правильно пише частку по з дієсловом, сполучником, дієприкметником - правильно вживає наказовий спосіб для вираження прохання, наказу; - вживає дієслова в третій особі наказового способу; - правильно вживає інфінітиви, форми на <i>-no, -to</i>; - правильно пише дієслова з часткою <i>nie</i> - <i>Знає вийнятки</i> 	<p>20</p>	<p>Дієслово. Дієслово як частина мови (значення, граматичні ознаки, роль у реченні - повторення матеріалу з попередніх класів). Дієслова доконаного і недоконаного виду. Форми часу. Минулий час дієслова. Змінювання дієслова в минулому часі. Форми родового відмінка в однині, форми чоловічого та середнього роду в минулому часі. Теперішній час. Відмінювання дієслів у теперішньому часі. Дієвідміни. Відмінювання дієслова <i>be</i> в минулому, теперішньому, майбутньому часі.</p> <p>Вимова складних дієслів: <i>wlec, piec, móc, iść, trzeć, drzeć, żać, kłaść, wziąć, ciągnąć, rosnać, mleć, pleść, siaść, stać, siać</i>. Заміна <i>ą-ę</i> в дієприкметниках минулого часу (<i>wlec, piec, móc, go, trzeć, dawać, żać, kłać, wziąć, ciągnąć, rosnać, mleć, pleść, siaść, stać, siać</i>), заміна <i>ó-o, rz-r, g-ż</i> в основі дієслів. Буква <i>u</i> у дієслівних закінченнях (<i>gysują, maluje</i>) Перехідні та неперехідні дієслова.</p> <p>Часи дієслів. Активний, пасивний, зворотний стан. Способи дієслова (наказовий, умовний, наказовий).</p> <p>Утворення форм наказового способу. Правопис частки по з формами умовного способу та зі сполучниками і частками. Наказовий спосіб, утворення форм наказового способу. Безособові дієслова. Інфінітив.</p> <p>Дієслівні форми на <i>-no, -to</i>.</p>

		Способи творення дієслів. Правопис префіксів дієслів (повторення). Правопис частки піє з дієсловами.
Міжпредметні зв'язки.		
Література: метафора, персоніфікація. Іноземна мова: часи дієслова, способи.		
	2,5	Узагальнення наприкінці навчального року

II. СОЦІОКУЛЬТУРНА ЛІНІЯ

Проблематика

- Україна і Польща - європейські країни.
- Державна мова в Україні та Польщі. Символіка. Образи з минулого України та Польщі, сьогодення.
- Моє місто Львів. Історія Львова, його пам'ятки. Великі поляки в історії Польщі.
- Державні та народні свята в Польщі та Україні. Сім'я, дім. Польські та українські сімейні традиції.
- Школа. Навчання. Відносини між вчителем та учнями, між учнями в класі.
- Культура поведінки в колективі. Етикет. Загальні норми поведінки. Культура спілкування.
- Загальнолюдські моральні цінності.
- Подорожі. Транспорт. Робота. Цікаві професії.
- Освіта. Культура. Література. Мистецтво. Будівництво та архітектура.
- Речі, які нас оточують. Різноманітність рослинного і тваринного світу. Збереження природного середовища.

Учень /учениця:

- - встановлює короткі соціальні контакти, використовуючи повсякденні ввічливі фрази, реагує на заперечення, пропозиції, вибачення;
- - вчиться активно взаємодіяти з однолітками в межах визначеної соціокультурної теми, використовуючи різноманітні мовні засоби;
- - вчиться виконувати основні функції мови, самовиражатися в процесі спілкування, виявляти своє ставлення, використовуючи вивчені мовні засоби.

II. ПРАКТИЧНА ЗМІСТОВА ЛІНІЯ

Учень/учениця:

- дотримується принципів навчання;
- самостійно встановлює темп навчального процесу відповідно до складності завдання;
- розуміє завдання, сформульоване вчителем, і виконує його;
- вчиться формувати власну стратегію пізнавальної діяльності, її мету, завдання, планувати етапи її виконання, контролювати хід, використовувати найбільш раціональні способи розв'язання;
- вміє аналізувати, порівнювати, робити висновки, оволодіває навичками систематизації та узагальнення знань;
- вчиться аргументувати, підтверджуючи тезу, контролювати, оцінювати якість виконаного завдання;
- підтримує заданий темп роботи;
- працює самостійно, вчиться працювати в парі, в групі, допомагає колегам. Працюючи з книгою або з іншими джерелами інформації, учень (учениця)
- знайомий зі змістом підручника;
- вміє самостійно працювати з книжкою
- перевіряє свої знання, звертаючись до запитань і завдань у підручнику
- вчиться користуватися додатковими джерелами інформації (Інтернет), здійснювати самостійний пошук інформації;
- знайомий з правилами користування бібліотекою, вміє знаходити потрібну книгу;
- користується картотекою, тематичним каталогом;
- визначає приблизний зміст незнайомої книги за її елементами: обкладинкою, титульною сторінкою;
- самостійно вибирає і читає дитячі книжки, журнали, газети тощо
- вчиться працювати з комп'ютером і використовує його в навчальному процесі.

7 клас

87,5 годин, 2,5 години на тиждень

(4 години–резервні)

Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів/учениць	Кількість годин	Зміст навчального матеріалу
<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none">– слухає фактичний зміст невідомого тексту;– складає питання до тексту;– визначає тему й головну думку тексту;– вказує на форми і види зв'язку в тексті.– правильно інтонаційно читає текст;– розрізняє істотну та другорядну інформацію;– знаходить ключові слова та тематично важливі речення в абзаці;– визначає тему й головну думку тексту.– розігрує заданий діалог з використанням немовних засобів спілкування;– складає діалог, використовуючи мовні засоби зв'язку з обґрунтуванням;– доречно використовує немовні засоби спілкування;– дотримується мовних норм спілкування;– розрізняє істотну та другорядну інформацію;– складає план для стислого переказу;– добирає матеріал із тексту за планом;– стисло переказує текст ;– вдосконалює написаний текст.	26	<p style="text-align: center;">I. Розвиток мовлення</p> <p>Спілкування і мова. Типи повідомлень: вербальні та немовні, групові, масові, міжособистісні, офіційні та неофіційні.</p> <p>Спілкування. Монолог. Діалог. Мовний етикет (повторення і поглиблення знань).</p> <p>Види робіт.</p> <p>Слухання та розуміння художнього тексту розповідного характеру, що містить опис ситуації спілкування, що включає діалогічне мовлення. (об'єм тексту 600–700 слів, час читання 6– 7 хв).</p> <p>Читання: читання та розуміння науково-популярного тексту.</p> <p>Мовлення: розігрування ситуативної бесіди (діалогу); створення діалогу про задану мовну ситуацію.</p> <p>Письмо: стислий переказ художнього тексту розповідного за самостійно підготовленим планом.</p>

		<p>Текст. Заголовок і його функція в тексті. Будова тексту. Докладний план тексту. Засоби зв'язності речень в абзацах у тексті: повторення. Синоніми, антоніми, омоніми. Займенники, прийменники, сполучники, частки. Вставні слова, порядок слів, мовні звороти, інтонація. (повторення та поглиблення знань).</p>
<p>- прогнозує зміст тексту за заголовком; - слухає тексту, обговорює його будову; - розрізняє вступ, основну частину, кінцівку; - визначає основну та другорядну інформацію; - складає план. - Мовчки складає текст; - Складає докладний план тексту; - знаходить засоби зв'язку речень і абзаців у тексті; - обґрунтовує послідовність назви теми чи основної думки.</p> <p>- Складає докладний план тексту; - добирає відповідний матеріал за планом; - розповідає текст, зберігаючи авторські засоби зв'язку речень і частин тексту; - складає рамковий план виступу; - добирає матеріал для висловлювань із наукових і науково-популярних текстів; - будує висловлювання у формі монологу, використовуючи різні засоби зв'язку речень і частин тексту. - визначає тему, основну думку власного висловлювання та адресата виступу; - добирає відповідні мовні засоби для розвитку змісту тексту;; - складає твір у формі розповіді, що містить діалоги людей; - Вдосконалює написаний текст.</p>		<p>Види робіт.</p> <p>Слухання: Слухання і розуміння тексту науково-популярного стилю (обсяг 500–600 слів, час слухання 5–6 хв).</p> <p>Читання: читання та розуміння (про себе та вголос) текстів різних стилів.</p> <p>Мовлення: точний переказ науково-популярного тексту; оформлення висловлювань у формі монологу на задану тему. Добір лексики.</p> <p>Письмо: твір у формі оповідання на задану тему.</p>

<ul style="list-style-type: none"> -визначає стиль тексту; -розуміє його фактичний зміст, <ul style="list-style-type: none"> - визначає причинно-наслідковий зв'язок у тексті; -Складає докладний план прослуханого тексту -орфоепічно та інтонаційно правильно читає текст; -визначає властивості композиції та стилю тексту; -знаходить елементи опису зовнішності опис зовнішності та поведінки людини, процесів її праці, роздумів; - аргументує їх використання в тексті; -складає докладний план прочитаного тексту; -Читає текст, визначає його стиль; -розуміє зміст тексту; - шукає в словнику незнайомі слова; -знаходить у тексті опис зовнішності героя; визначає ознаки опису та його роль у тексті; -Знаходить опис поступку, окреслює його роль з метою представлення характеру героя; - звертає увагу на описи процесу праці, визначає конструктивні властивості цього опису та його роль у тексті; 		<p>Стилї та види вираження.</p> <p>Лексичні властивості різних стилїв.</p> <p>Художній стиль (повторення).</p> <p>Зовнішній вигляд людини, її поступки, процес праці.</p> <p>Твір-роздум у різних мовних стилях</p> <p>Види робіт.</p> <p>слухання та розуміння науково-популярного тексту.</p> <p>Читання:</p> <p>читання вголос і розуміння художнього тексту з елементами опису зовнішності та поведінки людини, процесу праці;</p>
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> – знаходить у тексті роздуми, визначає їх структуру та мету використання в тексті; – вказує на засоби зв'язності речень і частин тексту.. – визначає стиль тексту, вказує на характерні ознаки стилю; – знаходить у тексті опис героя та визначає його структуру; – складає детальний план;; – конспектує текст, використовує тексти, що описують внутрішні особливості людини, зберігає авторські описові засоби; – розуміє ситуацію розмови, визначає адресата; – будує та підтримує діалог, використовуючи елементи опису зовнішності та поведінки людини, процесу праці, роздуму; – добирає відповідні мовні засоби спілкування відповідно до ситуації розмови; – визначає мовну ситуацію адресата, добирає відповідний мовний стиль відповідно до ситуації;; – визначає основну думку міркування, обмірковує зміст висловлювання; – складає докладний план власного виступу; – добирає мовні засоби відповідно до ідеї висловлювання та стилю мови.. – визначає стиль тексту; – знаходить елементи опису зовнішності; – Вибирає матеріал для довільного конспектування; 		<p>Тихе читання й розуміння текстів у публіцистичному стилі з елементами опису зовнішності людини та її поведінки, процесу праці, міркувань.</p> <p>Мовлення:</p> <p>довільний стислий переказ тексту (художнього чи публіцистичного) розповідного характеру з елементами опису зовнішнього вигляду людини;;</p> <p>створення діалогу до запропонованої ситуації, введення елементів зовнішнього опису та людської поведінки, трудових процесів і роздуму;</p> <p>усний твір-роздум на задану тему.</p>
---	--	--

<p>– складає власний текст, опис зовнішності людини, зберігаючи оригінальні мовні засоби;</p> <ul style="list-style-type: none"> – вдосконалює свій текст; – визначає стиль тексту; – знаходить описи процесів праці та визначає особливості конструкції, мету її використання; – упорядковує свій опис, зберігаючи оригінальні мовні засоби; – вдосконалює свій текст; – визначає тему, основну думку, стиль і вид есе; – збирає та систематизує матеріал для опрацювання; – добирає мовні засоби, відповідні теми, типи та стиль – висловлювання; <p>будує власне висловлювання на основі зібраного матеріалу;</p> <p>-допрацьовує текст</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначає тему, основну думку, адресата висловлювання; – враховує причинно-наслідковий зв'язок і сутнісний зміст висловлювання; – складає детальний план. – перекладає з української мови речення, діалоги, тексти вивчених стилів і типів (включаючи опис зовнішнього вигляду людини, процесу роботи, роздумує) – вчиться виконувати конспект – переказ. 		<p>Письмо:</p> <p>довільний стислий переказ тексту (художнього чи публіцистичного) розповідного характеру з елементами опису зовнішнього вигляду людини;</p> <p>Докладний короткий конспект тексту (художнього чи публіцистичного) з елементами опису процесу роботи за поданим розгорнутим планом.;</p> <p>Складання опису зовнішності людини за особистими спостереженнями або за ілюстраціями.</p> <p>Побудова розгорнутого плану власного виступу з елементами роздуму.</p> <p>Переклад.</p> <p>Перекладає з української мови тексти, що містять опис зовнішнього вигляду людини, описи праці, роздуми.</p>
	55,5	II. Знання про мову.
– Місце польської мови серед інших слов'янських мов.		Місце польської мови серед інших слов'янських мов.
	2	Повторення й узагальнення опрацьованого
<ul style="list-style-type: none"> – уміє ставити відповідні ознаки в одному реченні, у прямій мові, розпізнає односкладові, прості та складні речення; – утворює речення з різною будовою; – розрізняє самостійні та несамостійні частини мови; – може вказати, як утворюються слова; – використовує у власному висловлюванні утворені різними способами частини мови (самостійні й несамостійні). 		<p>Розділові знаки в односкладовому, простому та складному реченні.</p> <p>Частина мови.</p> <p>Способи творення слів.</p>
	8	Лексикологія
<ul style="list-style-type: none"> – - характеризує структуру польської лексики; – - виділяє в тексті слова, що відносяться до однієї тематичної групи; – - будує тематичні групи слів; 		<p>Лексичне багатство мови.</p> <p>Тематичні групи слів.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – визнає запозичення; – може розрізнати рідні та запозичені слова; – користується словником іншомовних слів та етимологічним словником; – може вживати в мовленні запозичені слова; – розпізнає в мовленні архаїзми та неологізми; – вміє знаходити архаїзми у словнику польської мови; – визначає мету вживання в тексті архаїзмів і неологізмів; – за потреби вживає у своєму мовленні архаїзми та неологізми. 		<p>Рідні та запозичені слова. Словник іншомовних слів. Етимологічний словник.</p> <p>Архаїзми та неологізми.</p>
		Морфологія та орфографія
<p>– розпізнає в реченні прислівники, визначає їх граматичні ознаки, правильно вживає в мовленні;</p> <p>– визначає групи прислівників;</p> <p>– уміє градувати закономірно, описово прислівники та прислівники, що градуються неправильно;</p> <p>– розрізняє прості й складні прислівники, правильно їх пише;</p> <p>– правильно пише прислівники, вміє застосовувати на письмі правописні норми;</p> <p>– використовує прислівники як засіб зв'язності тексту.</p>	6	<p>Прислівник. Прислівник як частина мови, його значення, граматичні ознаки, його роль у реченні.</p> <p>Означені групи прислівників. Градація якісних прислівників. Способи творення прислівників. Прості та складені прислівники.</p> <p>Правопис прислівників. Частка не з прислівниками.</p>
<p>Міжпредметні зв'язки: використання прислівників як художнього засобу в літературних творах</p>		
<ul style="list-style-type: none"> – визначає граматичні ознаки дієприкметників, їх роль у реченні; – вміє відрізнати дієприкметники від прикметників; – правильно будує активні та пасивні дієприкметникові звороти; – створює словосполучення з дієприкметниковими зворотами; – правильно відмінює дієприкметникові звороти; – правильно вживає рід і форми (у множині) дієприкметникових зворотів; – розпізнає в реченні дієприкметникові звороти; – правильно пише не з дієприкметниковим зворотом; – правильно вживає дієприкметникові звороти; – розрізняє їх у мовленні та на письмі; – вміє використовувати синоніміку складнопідрядного речення, односкладного речення з дієприкметниковим зворотом. 	8	<p>Дієприкметникова частка.</p> <p>Дієприкметник як особлива форма дієслова, його значення, граматичні ознаки, роль у реченні.</p> <p>Активні і пасивні дієприкметники.</p> <p>Утворення активних і пасивних дієприкметників.</p> <p>Конструкція (буć) бути + дієприкметник минулого часу.</p> <p>Відмінювання дієприкметникових форм.</p> <p>Форми особових відмінків чоловічоособового і нечоловічоособового роду, застосування як підмета.</p> <p>Прикметникова частка як іменниковго і прикметникового типу.</p> <p>Правопис частки не з дієприкметниковими та дієприслівниковими формами.</p> <p>Дієприслівникові та дієприкметникові звороти.</p> <p>Розділові знаки в при дієприкметникових зворотах.</p>

Міжпредметні зв'язки.		
Література: : використання дієприкметникових зворотів як одного із засобів образності. Історія, географія, біологія, математика, фізика: вживання дієприкметників у наукових текстах.		
<ul style="list-style-type: none"> – виділяє в реченні дієприслівник, визначає його граматичні ознаки та синтаксичну роль; <ul style="list-style-type: none"> – – уміло вживає дієприкметники в реченні, не зловживає ними; – – знає відмінності у значенні та граматиці між дієприслівниками доконаного і недоконаного виду; – – утворює дієприслівники; – – правильно пише закінчення; – – правильно вимовляє форманти, – – використовує дієприслівникові словосполучення як засіб зв'язку речень; – – вживає відповідну інтонацію та розділові знаки при дієприслівникових словосполученнях; – – використовує синонімію складнопідрядних речень і односкладних речень із дієприслівниковими словосполученнями; – – правильно пише частку не з дієприслівниковими формами. 	8	<p>Дієприслівниковий зворот. Дієприслівниковий відмінок як несмінювана форма дієслова. Його значення, граматичні ознаки, роль у реченні.</p> <p>Активний і пасивний стан, доконаний і недоконаний вид - їх творення, правопис закінчень -wszy, -wszy.</p> <p>Словосполучення дієприслівниками, розділові знаки в реченні з дієприслівниковим зворотом.</p> <p>Розділові знаки в реченні з дієприслівником. <i>Правопис частки Не з дієприслівниковими дієприкметниками.</i></p>
Міжпредметні зв'язки..		
Література: використання дієприслівникових відмінків як одного із засобів образності в літературних творах. Історія, географія, біологія, математика: вживання дієприслівникових відмінків у наукових текстах.		
<ul style="list-style-type: none"> - розпізнає прийменники, правильно вживає і записує їх; - розрізняє вживання окремих прийменників у польській та українській мовах; - вміє правильно писати прийменники зі словами - складені прийменники; - відрізняє в реченні прийменник від додатка; - правильно пише префікси та прийменники. 	7	<p>Прийменник. Прийменники як допоміжні слова. Прийменники як засоби зв'язку слів. Багатозначність прийменників (вживання з одним або кількома відмінками). Прості і складні прийменники. Правопис прийменників. Прислівники як прийменники. Відмінність прийменників від префіксів (повторення). Їх правопис.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - розрізняє сполучники в реченні; - використовує сполучники для зв'язності речень у тексті; - уміє ставити відповідні розділові знаки в реченнях зі сполучниками; - використовує сполучники з урахуванням їх стилістичного забарвлення; - використовує сполучники-синоніми. 	6	<p>Сполучник. Сполучники як допоміжні слова. Сурядні та підрядні сполучники. Вживання сурядних сполучників в односкладному реченні та в складному реченні. Підрядні сполучники. Розділові знаки в реченнях зі сполучниками.</p>
Міжпредметні зв'язки.		
Історія, географія, біологія, фізика, математика: використання сполучників у наукових текстах.		
<ul style="list-style-type: none"> -розпізнає частки в тексті; - виразно читає речення з частками; - використовує частки як засіб збагачення мовлення; 	7	<p>Частка. Частки як допоміжні слова. Роль частки у висловлюванні, мета висловлювання. Види часток. Словотворчі, заперечні та модальні частки. Правопис часток.</p>

– правильно пише частки; – знає, як застосовувати правило щодо правопису часток.		Правопис часток би (повторення). Правопис частки не з різними частинами мови (узагальнення).
Міжпредметні зв'язки. Література: використання (модальних) часток як стилістичного засобу.		
– правильно вигуки та правильно ставить розділові знаки; – виразно читає текст вигуками – мотивує відповідні розділові знаки поряд з вигуками.	3,5	Вигук. Вигук як частина мови. Правопис вигуків. Кома й знак оклику поряд з вигуками.
Міжпредметні зв'язки. Література: використання знаків оклику як засобу виразності в літературних творах.		
	2	Узагальнення та повторення матеріалу в кінці навчального року

III. СОЦІОКУЛЬТУРНА ЗМІСТОВА ЛІНІЯ

Теми:

Україна та Польща - європейські країни зі своїми давніми традиціями.

Державні та народні свята в Україні та Польщі.

Польські регіональні народні костюми. Народні ремесла.

Освіта. Наука. Культура. Література. Мистецтво.

Загальнолюдські моральні цінності.

Духовний світ людини. Прагнення до самовдосконалення – фізичного і духовного.
Уміння налагоджувати дружні стосунки.

Матеріальна культура суспільства.

Людина у світі речей. Пристрої, які оточують нас щодня.

Різноманіття професій.

Відкриття. Пошук. Винаходи..

Гармонія в природі. Загадки природи, причини різноманітних природних явищ.

Взаємозалежність людини і природи.

Проблеми екології.

Учень/учениця

- дотримується правил мовного етикету серед однолітків;
- виконує найважливіші мовні функції, використовуючи мовні та паралінгвістичні засоби (жест, міміка, поза...);
- помічає найважливіші відмінності в культурі обох народів та спільні риси в поведінці та звичках, враховує їх у своїй поведінці;
- дотримується найважливіших правил поведінки в суспільстві.

ПРАКТИЧНА ЗМІСТОВА ЛІНІЯ

Учень/учениця:

- Визначає стратегію власної пізнавальної діяльності;
- планує основні етапи в досягненні мети, контролює перебіг, визначає і використовує найбільш раціональні способи розв'язання задачі ;
- вміє аналізувати та синтезувати, робити висновки, порівнювати мовні явища;
- конкретизує, вміє робити висновки (в тому числі аналогічні);
- орієнтується в системі понять;
- систематизує і узагальнює матеріал навчання;
- аргументує, підтверджує тезу або заперечує її;
- контролює і оцінює якісь виконання завдання;
- вміє працювати самостійно, співпрацює в парі і в групі;
- підтримує заданий темп роботи;
- систематично використовує джерела;
- застосовує правила користування бібліотечними ресурсами;
- самостійно вибирає і читає книжки відповідні до віку, журнали, газети ітд.
- є відкритим для нового досвіду;
- виробляє нові навички.

8 КЛАС

70 годин, 2 години на
тиждень (2 резервні
години)

Державні вимоги, які стосуються загальноосвітньої підготовки учня	Кількість годин	Зміст навчального матеріалу
	18	І. Розвиток мовлення

<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Сприймає фактичний зміст тексту; – Розрізняє літературну і не літературну мови; – Обґрунтовує відповідність тексту з нормою літературної мови, знаходить відхилення від норми; – Записує основні слова під час слухання. – Розуміє фактичний зміст; – Розрізняє тематичні речення в абзаці; – Знаходить основну і другорядну інформацію у тексті; – Складає цитатний план прочитаного тексту; – Конспектує тему; – Обґрунтовує відповідність тексту з нормою літературної мови. – Орієнтується в ситуації комунікації; – Добирає мовні засоби, які допомагають вести діалог; – Веде спонтанний діалог, володіє знаннями про культуру мовлення (мовної комунікації); – Добирає мовні засоби відповідно до мети доповіді; – Складає докладний план і систематизує обраний матеріал; – Будує усну інформацію відповідно до норм літературної мови, користується конспектом, використовує цитати. – Визначає основ і другорядну інформацію; – Складає докладний план короткого переказу; – Вибирає матеріал з тексту відповідно до плану 		<p>Мовна комунікація. Норми мовної комунікації. Підготовлене і спонтанне висловлювання. Літературна і не літературна доповідь.</p> <p>Види робіт.</p> <p>Слухання: Слухання і розуміння науково-популярних текстів у культурі комунікації (600–700 слів, час 6–7 хв).</p> <p>Читання : Тихе читання і розуміння науково-популярних текстів про культуру мовної комунікації.</p> <p>Говоріння: Складає діалог про культуру мовної комунікації.</p> <p>Усна інформація про мову і культуру доповіді (про норми літературної мови, про правила мовної комунікації), використовуючи елементи порівняння і узагальнення.</p> <p>Письмо: Короткий переказ науково-популярного тексту про мовну культуру і комунікацію на зразок самостійно складеного докладного плану.</p>
---	--	---

		<p>Текст і його ознаки. Вимоги до вступу.</p> <p>Види поєднання речень в тексті: ланцюгова, паралельна, мішана. (повторення і поглиблення знань).</p> <p>Види робіт.</p> <p>Слухання:</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Коротко представляє текст – Прогнозує зміст тексту на основі заголовка; – Формулює тему і головну думку тексту; – Сприймає на слух структуру тексту відрізняє вступ, основну частину і закінчення . – Читає дотримуючись інтонаційних норм; – Розуміє зміст тексту; – Окреслює кордони початку, основної частини і закінчення ; – Окреслює види початку, способи розвитку змісту і види поєднання речень у тексті. – Окреслює тему і головну думку тексту; – Знаходить кордони між початком основною частиною і закінченням; – Зберігає авторські способи переказу змісту. – Окреслює тему, головну думку тексту; – Складає стислий план тексту; – Точно переказує зміст тексту, зберігаючи початок, авторські способи розвитку змісту і поєднує речення в тексті; – Вдосконалює те, що написав. 		<p>Слухання і розуміння текстів різних стилів і видів.</p> <p>Читання: Читання(в голос) і розуміння текстів різних стилів і видів.</p> <p>Говоріння: Точне слухання тексту розповідного характеру.</p> <p>Письмо: Точний переказ тексту розповідного характеру.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Окреслює тему і головну думку тексту; – Сприймає на слух структуру тексту, знаходить елементи опису місцевості, історичних і культурних пам'яток ; – Обґрунтовує їхню роль для представлення авторської ідеї. – Розуміє зміст тексту і виділяє в ньому елементи опису місцевості, історичних і культурних пам'яток аналізує їхню композицію і зміст; – Обґрунтовує роль елементи опису місцевості історичних і культурних пам'яток для визначення теми і головної думки. – Орієнтується в розмовній ситуації; – Вибирає необхідні змістовні елементи; – Веде діалог дотримуючись норм мовної комунікації; 		<p>Типи доповіді. Будова опису місцевості історичних і культурних пам'яток. Розповідь на основі почутої розповіді або на основі власного досвіду.</p> <p>Види робіт. Слухання: Слухання і розуміння текстів різних стилів з елементами опису місцевості, історичних і культурних пам'яток.</p> <p>Читання: Читання і розуміння(тихе і в голос) текстів різних стилів з елементами опису місцевості, історичних і культурних пам'яток.</p> <p>Говоріння: Створення діалогу(діалог – інтерв'ю), який володіє репліками з елементами опису місцевості, історичних і культурних пам'яток.</p>
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> – Тактовно розпитує співрозмовника, використовуючи синонімічні засоби збору інформації; – Виділяє в тексті мікроелементи опису; – Точно переказує зберігаючи композиційну структуру ; – Утворює цілісний текст зберігаючи стиль і авторські засоби виразності ; – Добирає відповідний матеріал; – Утворює текст відповідний композиції оповідання; – Включає елементи опису місцевості історичних і культурних пам'яток ; – Прогнозує стиль і мікротеми на основі заголовку. – Аналізує композицію і окреслює типові елементи змісту, які мають опис місцевості і історичних культурних пам'яток , задумується над їх роллю; – Вибирає необхідні мікротеми з ціллю виконання вибіркового переказу; – Будує текст, зберігаючи стиль головного тексту; – Збирає матеріал для оповідання у вигляді опису місцевості історичних і культурних пам'яток, для діалогу, інтерв'ю і тп.; – Будує обрамлення оповідання; – систематизує матеріал; – редагує чорновик; – будує текст-оповідання з обрамленням . 		<p>Вибірковий переказ нараторського тексту з елементами опису місцевості, історичних і культурних пам'яток.</p> <p>Усне есе з елементами опису місцевості історичних і культурних пам'яток.</p> <p>Письмо: Вибірковий переказ текстів розповідного характеру з елементами опису історичних і культурних пам'яток .</p> <p>Есе-оповідання з обрамленням з елементами опису місцевості історичних і культурних пам'яток.</p>
---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> – прогнозує зміст на основі заголовка; – формулює тему і основну думку тексту; – сприймає на слух структуру тексту, вступ, основну частину і закінчення; – окреслює види вступу і обґрунтовує згідно з думкою автора. – читає згідно з інтонаційними нормами; – розуміє фактичний зміст тексту; – окреслює кордони, вступу, основної частини, закінчення; – окреслює вид вступу і види поєднання речень у тексті; – знаходить лексичні і синтаксичні 		<p>Стилі. Стилiстичнi помилки. Публіцистичний стиль: сфера використання, функція, тематика, адресат.</p> <p>Мовні властивості публіцистичного стилю, види інтерв'ю.</p> <p>Види робіт.</p> <p>Слухання: Слухання і розуміння публіцистичних текстів на морально-етичні теми(600–700 слів, час слухання 6–7 хв).</p> <p>Читання: Читання і розуміння (в голос) публіцистичних текстів на морально-етичну тему.</p>
--	--	--

<p>Засоби виразності</p> <ul style="list-style-type: none"> – окреслює мовну ситуацію; – розмовляє, міркуючи над морально-етичною темою; – оцінює доповіді, шануючи співрозмовника; – використовує засоби публіцистичної мови для впливу на співрозмовника; – окреслює тему, основну думку власної доповіді і доповіді співрозмовника; – складає докладний план; – будує публіцистичний текст-роздум відповідно до плану, майстерно добирає вступ, використовуючи різні засоби розвитку змісту і різні засоби єдності речень у тексті – окреслює тему, основну думку і ставлення автора; – складає докладний план і вибирає важливу інформацію з тексту, згідно з планом; – стисло переказує основний зміст тексту, згідно зі ставленням автора ; – вдосконалює написаний текст, поправляє стилістичні помилки ; – окреслює тему, головну думку власної доповіді і її адресата ; – вміло добирає вступ і мовні засоби у публіцистичному стилі; – складає докладний план власної доповіді; – складає текст-роздум у публіцистичному стилі; – вдосконалює текст, знаходить і виправляє помилки, котрі заважають стилістичній єдності тексту – перекладає тексти з елементами опису місцевості, історичних і культурних пам'яток – є. 		<p>Говоріння: Складання діалогу з елементами роздуму і оцінки на морально-етичні теми .</p> <p>Усний твір-роздум на морально-етичну тему у публіцистичному стилі на підставі докладного плану</p> <p>Письмо: Стислий зміст тексту у публіцистичному стилі на морально-етичну тему.</p> <p>Твір-роздум на морально-етичну тему у публіцистичному стилі на підставі докладного плану.</p> <p>Перекладання текстів з української на польську з елементами опису місцевості, історичних і культурних пам'яток</p>
	50	II. Знання про мову.
<ul style="list-style-type: none"> – Розпізнає частини мови, називає їх граматичні ознаки – Вміло використовує різні частини мови у власних доповідях; – Окреслює роль частин мови і доцільність їх використання в текстах різних стилів. 	<p>1</p> <p>2</p>	<p>Вступ Розвиток мови .</p> <p>Повторення Частини мови (самостійні і несамостійні), їх значення і граматичні ознаки.</p>

	6	Лексикологія. Фразеологія
– знаходить в тексті слова з обмеженим обсягом використання (професіоналізми, діалектизми, терміни) і обґрунтовує доцільність їх використання		Загальноновживані слова і слова з обмеженим обсягом використання.
– правильно і вміло використовує слова з обмеженим обсягом використання в своїх доповідях.		
– Розпізнає терміни; – Складає тематичні групи термінів.		Терміни. Тематичні групи термінів.
– пояснює значення вживаних фразеологізмів.		Фразеологізми (доповнення запасу фразеологізмів).
		Міжпредметні зв'язки. Фразеологічні вирази в художній літературі, терміни (література, історія, математика, географія тощо.)
	10	Синтаксис та пунктуація.

<ul style="list-style-type: none"> – Знаходить головне і залежне слово в словосполученні; – Правильно будує та вживає в мові словосполучення, звертає увагу на різниці при будові словосполучень у польській та українській мові; – Вживає словосполучення о синонімічних значеннях. – Розрізняє головні види простих речень; – Правильно будує і вживає головні види простих доповідей <ul style="list-style-type: none"> – правильно будує різні види речень згідно з ціллю їх вимови і правильно вживає окличне речення, яке переказує різні емоційні забарвлення ; – використовує логічний акцент і порядок слів з ціллю підкреслення виразності доповіді; – вживає риторичні питання і форми питання-відповідь як засіб мовної виразності. 		<p>Словосполучення. Доповідь. Поняття про синтаксис та пунктуацію. Доповідь. Словосполучення, їх роль у мові. Будова словосполучень (повторення і поповнення знань). Види словосполучень у реченні</p> <p>Речення. Його роль у мові. Види речень за метою і емоціональним забарвленням.</p> <p>Риторичні питання. Повні і неповні доповіді, прості та складні,</p> <p>Порядок слів у реченні. Логічний акцент у реченні(повторення та поглиблення знань).</p> <p>Пунктуація. Розділові знаки в кінці висловлювання.</p>
<p>Міжпредметні зв'язки: Інверсія у художніх творах (література).</p>		
	<p>9</p>	<p>Односкладове речення. Головні і другорядні члени речення</p>
<ul style="list-style-type: none"> – розрізняє головні і другорядні члени речення; – впізнає підмет і присудок у різних формах; – будує і правильно використовує речення, в котрих головні члени речення є виражені різними способами; – правильно вживає форми дієслова як присудка в різних часах і видах; – вміє узгодити підмет з присудком; – знаходить підмет в реченні і окреслює як він виражений; – вміє знайти і поправити помилки між 		<p>Головні члени речення: підмет і присудок. Методи вираження підмету і присудка. Явний та неявний підмет</p> <p>Простий та складений присудок (дієслівний та іменний).</p> <p>Пунктуація – тире при іменних присудках.</p>

<p>Узгодження підмету та присудка, особливо через використання логічного підмету і підмету вираженого декількома словами.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Знаходить другорядні члени речення; – Будує речення, в котрих використовує другорядні члени речення виражені різними методами; – Вживає означення і порівняльні звороти для підкреслення виразності мови; – Пояснює використання означення відносно окреслюваного підмета; – Вміло застосовує додаток при присудку та запереченню; – Перероблює речення з складним означенням на складне речення. 		<p>Другорядні члени речення: означення, обставина, додаток (повторення і поглиблення знань).</p> <p>Висловлювання як вид означення. Види обставин. Порівняння.</p> <p>Пунктуація : розділові знаки перед висловлюванням.</p>
		<p>Міжпредметні зв'язки: епітет і порівняння як художні засоби (література).</p>
	4	<p>Односкладні речення</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Вміє знайти в тексті речення без підмету, окреслює його користь; – Вміє знайти називне речення; – Будує і правильно вживає речення без підмета ; – Знає, у чому полягає різниця між називним реченням та реченням без підмета у польській та українських мовах; – Використовує їх в описах для окреслення місця та часу; – Називає речення без підмета та навпаки; – Вміє замінити називне речення і навпаки. – Розпізнає неповні речення; – Дотримується відповідної інтонації; – Правильно використовує перервані і односкладові речення у діалозі та складених реченнях. 		<p>Односкладні речення.</p> <p>Методи вираження головних членів речення у називних реченнях і реченнях без підмету.</p> <p>Неповні та перервані речення, їх роль у мові</p>
<p>Міжпредметні зв'язки:</p> <p>- неповні речення у художніх творах(література).</p>		
	6	<p>Речення з однорідними членами</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Знаходить однорідні члени речення; – Розпізнає однорідні і неоднорідні означення – Пристерігає інтонаційних норм при однорідних членах ; – Окреслює вид поєднання однорідних членів речення (сполучниковий, безсполучниковий); – Будує речення з однорідними членами; 		<p>Однорідні члени речення. Їх роль у реченні, способи поєднання(повторення та поглиблення).</p> <p>Однорідні і неоднорідні означення.</p> <p>Пунктуація: розділові знаки при однорідних членах речення.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – ставить відповідні розділові знаки. 		
<ul style="list-style-type: none"> – Знаходить узагальнюючі слова при однорідних членах речення ; – Вживає правильну інтонацію при узагальнюючих словах у реченнях з однорідними членами; – Будує речення з узагальнюючими словами при однорідних членах речення; – Вміло використовує такі речення у своїх висловлюваннях; – Правильно ставить розділові знаки при узагальнюючих словах з однорідними членами. 		<p>Узагальнюючі слова у реченнях однорідними членами.</p> <p>Пунктуація : двокрапка і тире при узагальнюючих словах з однорідними членами</p>
<p>Міжпредметні зв'язки: використання речень з однорідними членами як художні засоби (література).</p>		
	<p>4</p>	<p>Слова поза реченням: вигук, окличник, вставні слова та речення</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Знаходить у тексті вигук; – Інтонаційно правильно читає текст з вигуком; – Вживає в реченнях вигук, щоб звернути увагу читача чи співрозмовника; – Вміє вжити відповідні розділові знаки при вигуку; – Вміє відрізнити вигук від підмета – Знаходить в тексті вставні слова і речення, окреслює їх значення та ціль використання; – Інтонаційно правильно вживає вставні речення та слова ; – Будує висловлювання з вставними словами та реченнями; – Використовує синоніми вставних слів; – Правильно використовує вставні слова в тексті, також як засобів єдності речень; – Правильно ставить розділові знаки коми, тире, дужки) при вставних словах та реченнях – Знаходить окличник у тексті, виправдовує його використання ; – Інтонаційно правильно читає речення з окличником; – складає (в міру потреби) речення з окличником; – вміє поставити відповідні розділові знаки при окличнику. 		<p>Вигук, його роль у реченні (повторення і поглиблення знань).</p> <p>Складний вигук. Пунктуація: розділові знаки при вигуку.</p> <p>Вставні слова та речення, їх роль у мові. Пунктуація: розділові знаки при вставних словах та реченнях.</p> <p>Вигук, його роль у реченні. Пунктуація: кома, знак оклику при вигуках.</p>
---	--	---

Міжпредметні зв'язки:
Використання вставних речень у наукових текстах (фізика, географія тощо.), використання окличника у художніх текстах (література).

	6	Пряма і непряма мови. Діалог
--	----------	-------------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> – знаходить слова автора і пряму мову у тексті; – будує речення з прямою мовою. Використовує дієслова синоніми які вводять пряму мову; – правильно читає текст з прямою мовою; – замінює пряму мову на непряму; – правильно використовує в висловлюваннях речення з прямою і непрямою мовами; – розпізнає діалог, виразно його читає; – будує текст з діалогом; – правильно ставить розділові знаки в тексті з прямою мовою і діалогом; – вживає ввічливі форми у діалозі . – знаходить у тексті цитати і пояснює мету їх використання; – правильно і вміло використовує цитати в висловлюваннях, щоб підтвердити і пояснити свою думку, використовує різні способи їх введення; – вміє ввести у висловлювання фрагмент цитати, використовуючи при цьому відповідні розділові знаки. 		<p>Пряма і непряма мови (повторення і поглиблення знань).</p> <p>Діалог.</p> <p>Пунктуація: розділові знаки при прямій мові і діалогу.</p> <p>Цитати як засіб переказу прямої мови.</p> <p>Пунктуація: розділові знаки при цитатах.</p>
<p>Міжпредметні зв'язки: Висловлювання героїв у діалозі та слова автора (література), використання цитат у наукових текстах (історія тощо.)</p>		
	<p>2</p>	<p>Узагальнюючі (підсумкові) уроки</p>

III. СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНА ЗМІСТОВА ЛІНІЯ

Теми

Роль мови у формуванні і збереженні народної культури.

Згадки з минулого Польщі і України.

Пам'ятки матеріальної і духовної культури Польщі та України.

Вклад Польщі та України в Європейську та світову культури.

Постаті популярних персонажів у історії Польщі та України.

Внутрішня та зовнішня краса людини.

Спільні екологічні проблеми Польщі та

України. Профілактика екологічних катастроф.

Наука і техніка у цивілізаційному розвитку.

Важливі технічні досягнення.
Зацікавлення сучасної молоді.

Родинні традиції. Образ родини на фоні традицій, свят.

Польща та Україна, як країни-організатори ЄВРО 2012 .

Учень:

- Вміє ефективно налагоджувати і підтримувати комунікацію між людьми з урахуванням правил етики мовлення і етикету мови,
- Цінує ідею порозуміння і толерантності як найважливішу у формуванні контактів між людьми.
- Розпізнає і цінує роль основних цінностей у житті людини,
- Спостерігає в культурі обох народів те, що відрізняється і те, що спільне,
- Пишається спадщиною польської, української та європейської культури.

IV. ПРАКТИНА ЗМІСТОВА ЛІНІЯ

Учень:

- Визначає стратегію власної пізнавальної діяльності; її структуру;
- Використовує найбільш раціональні методи досягнення цілі ;
- Вміє зробити аналіз та синтез матеріалу, аргументувати, робити висновки. Знає основні техніки розумової праці;
- Знаходить міжпредметні зв'язки;
- Виробляє навички самоосвіти ,
- застосовує правила користування бібліотечними засобами, шукає в бібліотеці джерела потрібної йому інформації;
- вдосконалює навички самостійного досягання інформації-у книжках, прасі, електронних медіа і усних доповідях;
- користується словником: польської мови, правильної польської мови; фразеологічного тощо.– в паперовій та електронній формі;
- вміє відрізнити важливу інформацію від другорядної.

9 КЛАС

70 годин, 2 години на тиждень

(2 години–резервні)

Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учня/учениці	Кількість годин	Зміст навчального матеріалу
	20	І. Розвиток мовлення
<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> – розуміє зміст тексту, виділяє мікротеми – будує питання до тексту; – оцінює текст; – визначає основні функції комунікації, написаної в тексті – читає і розуміє текст, подає теми, основну думку, виділяє мікротеми; – критично оцінює зміст тексту; – визначає функції спілкування, національні особливості. – орієнтується в комунікації; – починає діалог, здобуває інформацію, у репліках передає своє зрозуміння співрозмовнику; – використовує мовні засоби, підкреслюючи безконфліктність розмови; – наводить свої аргументи та враховує аргументи співрозмовника; – використовує можливості, впливає на співрозмовника; – знає тему, вибирає елементи змісту, мовні засоби відповідно до намірів; – вибирає правильний початок; – оформляє зібраний матеріал відповідно до самостійно складеного плану; – уміло використовує лексичні та синтаксичні засоби мовного вираження. – виділяє в тексті головну інформацію; – скорочує текст (відкидає приклади, мікротем, що повторюються тощо); – складає стислий текст, відповідний за змістом і стилем прослуханому тексту; – вдосконалює написаний текст; – розуміє ситуацію спілкування та підбирає відповідний зміст, 		<p style="text-align: center;">Мовне спілкування. Основні функції мовного спілкування</p> <p>Види робіт. Слухання: слухання та розуміння науково-популярних і популярних текстів з мовної комунікації (обсяг тексту 700–800 слів, тривалість аудіювання 6–7 хвилин).</p> <p>Читання: читання та розуміння науково-популярних текстів про мови різних народів та їх властивості, про мовне спілкування різних народів</p> <p>Мовлення: побудова діалогів проблемного характеру на основі прочитаних і прослуханих текстів.</p> <p>Усний твір-роздум на морально-етичну тему.</p> <p>Письмо стислий переказ тексту на морально-етичну тему.</p>

<p>приклади, епізоди, - будує діалоги згідно зі своїми ідеями; – складає детальний план і систематизує зібраний матеріал; – будує варіанти початку, аргументує свій вибір; редагує чернетку; – будує текст згідно з власною думкою.</p>		<p>Написання твору на морально-етичну тему.</p>
<p>– розуміє зміст і основну думку тексту; – виділяє інформацію, яку містить підтекст; – розрізняє початок і кінцівку, знаходить засоби їх зв'язку, аргументує свою думку.</p> <p>– виразно читає, інтонаційно передає емоційні забарвлення; – виділяє відносно самостійні частини тексту: початок, кінцівку, визначає їх роль у тексті, обґрунтовує вживання; – розрізняє фактичну інформацію та підтекст, обґрунтовує свою думку; – аналізує композицію тексту; – аргументує цілеспрямованість добору мовних засобів.</p> <p>– аналізує ситуацію мовного спілкування, починає діалог, дотримуючись мовного етикету; – наводить переконливі аргументи та враховує аргументи співрозмовника; – підтримує розмову, висловлюючи свою думку та поважаючи думку співрозмовника; – враховує правила мовного спілкування; – розрізняє фактичну інформацію та підтекст; – визначає тип початку та кінцівки, їх роль у тексті, міри зв'язності; – пояснює; завдяки чому з'являється підтекст; – добирає мікротеми та будує на їх основі текст відповідно до заданої теми;</p>		<p>Текст і його істотні властивості (узагальнення та систематизація).</p> <p>Підтекст. Вимоги до основної частини тексту. Кінцівка та її роль у тексті.</p> <p>Види закінчень: оцінка, висновок, узагальнення, підсумок.</p> <p>Засоби послідовності в тексті (узагальнення та систематизація). Типи робіт. Слухання: слухання та розуміння науково-популярних і популярних текстів з мовної комунікації (обсяг тексту 700–800 слів, тривалість аудіювання 6–7 хвилин).</p> <p>Читання: читання та розуміння (голосно і мовчки) текстів художнього стилю.</p> <p>Говоріння: влаштування полемічного діалогу на соціальні теми.</p> <p>Фрагмент короткого змісту тексту на соціальну тематику.</p> <p>Усне висловлювання (твір) на соціальну тематику (з елементами інтерв'ю).</p>

<p>– виділяє межі теми, формулює основну думку, планує вплив на слухача та вміло обирає стиль і тип мовлення; збирає матеріал для заяв (конспектує, добирає статистичні дані, проводить опитування);</p> <p>– обирає тип зачину та кінцівки, що відповідає намірам, обґрунтовує свій вибір;</p> <p>– планує та будує текст за планом, використовуючи синонімічні засоби введення цитат та засоби публіцистичного стилю.</p> <p>– прогнозує тип і стиль тексту за заголовком;</p> <p>– аналізує композицію та виділяє початок і кінцівку тексту, визначає їх роль, добирає засоби зв'язності між частинами;</p> <p>– добирає мікротеми, необхідні для розробки фрагментарного конспекту, поданого вчителем;</p> <p>– визначає тему та комунікативну мету висловлювання;</p> <p>– використовує у роботі матеріал, зібраний на основі власних спостережень, опитувань, добирає зачин і кінцівку відповідно до наміру спілкування;</p> <p>– планує та систематизує матеріал відповідно до вимог до переказу його основної частини;</p> <p>– компонує матеріал, враховуючи інформацію, закладену в підтексті;</p> <p>– будує текст;</p> <p>– редагує чернетку, знаходить і виправляє всілякі помилки.</p>		<p>Письмо: уривчастий короткий переказ публіцистичного тексту соціальної тематики.</p> <p>Твір на важливу соціальну тематику.</p>
<p>– розуміє зміст і сенс тексту;</p> <p>– конспектує під час прослуховування тексту;</p> <p>– визначає комунікативну ситуацію та мовні особливості стилю та взаємозв'язку слів у тексті;</p> <p>– визначає типи висловлювань у тексті та обґрунтовує їх уживання;</p> <p>– запам'ятовує та відтворює основні думки тексту, зберігаючи мовні властивості даного стилю.</p>		<p>Стилі та види висловлювання.</p> <p>Науковий та офіційно-службовий стилі. Ситуація мовного спілкування (повторення та узагальнення).</p> <p>Міри зв'язності в науковому тексті. Жанри наукового стилю: тези, конспект, реферат. Властивості та правила службового спілкування. Види офіційно-службового стилю; Заява, біографія. Типи письмових робіт.</p> <p>Слухання: слухання та розуміння наукових текстів, що містять різні типи висловлювань (обсяг тексту 700-800 слів, час аудіювання 7-8 хвилин).</p>

<ul style="list-style-type: none"> – читає і розуміє текст, формулює тему, перелічує основні мікротеми; – визначає типи висловлювань, що зустрічаються в тексті; – визначає стиль і обґрунтовує свої думки; – Знає правильну будову тексту/твору – розрізняти початок і кінцівку тексту; – називає засоби зв'язності в текст – знає ситуацію мовлення, добирає відповідний стиль; – будує початкову репліку, вказує тему, будує підсумкову репліку відповідно до етикету розмови; – використовує у репліках інформацію з прочитаних і прослуханих текстів; – висловлює критичне ставлення до наданої інформації; – аналізує ситуацію розмови та правильно будує взаємовідносини з партнером; – враховує правила офіційної розмови та дотримується правил розмовного етикету; – висловлює свою думку, поважає думку свого співрозмовника; – використовує засоби стислості тексту (пропускати приклади, фрагменти, що повторюються); – виділяє в абзаці тематичне речення й доречно передає їх зміст; – будує текст, зберігаючи науковий стиль. – виділяє основну інформацію в абзаці; – скорочує текст; – записує найважливіший зміст статті, зберігаючи композиційну будову тексту; – опрацьовує інформацію, записує істотні слова, словосполучення, план; – намагається збільшити кількість нотаток (скорочень, початкових і кінцевих букв); – дотримується правил конспектування; – добирає матеріал із різних джерел; – правильно підбирає тип вступу; – використовує мовні стереотипи, відповідні для реферату; – дотримується композиційної структури; – без суб'єктивної оцінки переказує тему на основі вихідних матеріалів; – – правильно висловлює свою думку щодо авторського висловлювання 		<p>Читання: читання (мовчки) і розуміння текстів наукового стилю, у яких поєднуються різні типи мовлення.</p> <p>Говоріння: побудова інтерпретаційних діалогів.</p> <p>Побудова діалогів за даним зразком службового спілкування</p> <p>Стислий виклад наукових текстів.</p> <p>Письмо: Тези наукових і науково-популярних статей.</p> <p>План науково-популярної статті.</p> <p>Стаття на основі двох-трьох джерел.</p> <p>Заява.</p> <p>Біографія.</p>
---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> – буде підсумкові кінцівки; – вдосконалює текст; – пише заяву відповідно до поданої ситуації, відповідно до стилю та композиції; – розрізняє художню автобіографію та офіційно-канцелярський стиль; – добирає зміст і мовні засоби відповідно до офіційно-ділового стилю; – – буде текст резюме та доводить його до вимог ділового стилю. 		Переклад з української на польську мову текстів різних типів і стилів мовлення.
	50	II. Знання про мову.
<ul style="list-style-type: none"> – представляє місце польської мови у світі. <ul style="list-style-type: none"> – розрізняє види односкладних речень, розрізняє їх мету висловлювання, граматична основа, члени речення: – правильно буде та використовує Основні типи односкладних речень – інтонаційно правильно вимовляє різні типи речень 	1 2	Вступ Польська мова в сучасному світі. Повторення Просте речення: Розділові знаки в простому реченні.
	5	Лексикологія і фразеологія
<ul style="list-style-type: none"> – усвідомлює багатство словника польської мови; – використовує у висловлюваннях емоційно-стилістичні фразеологічні звороти та фразеологізми; – розуміє стилістичні можливості лексичних засобів мови; – використовує в мовленні слова та фразеологізми з урахуванням сфери та стилю їх вживання; 		Лексичне та фразеологічне багатство польська мова. Слова які відрізняються емоційним і стилістичним забарвленням. Фразеологізми. Їх види. Значення. Стилістичні можливості лексичних засобів.
Міжпредметні зв'язки:		
слова з емоційно-стилістичним забарвленням у художніх творах (літературі).		
	25	Синтаксис і пунктуація. Складні речення
<ul style="list-style-type: none"> – розпізнає складні речення та позначає їх роль у мові; – розрізняє основні види складних речень, визначає їх будову та міри зв'язку між частинами складного речення; – будує складні речення. – виділяє в тексті компоненти складного речення; – визначає будову складного речення та вказує, як поєднуються його частини; – визначає логічні зв'язки між частинами складного речення; – – витримує правильну інтонацію при читанні складносурядних складних речень 	3	Складне речення, його типи. Роль складного речення в мові. Основні види складних речень Складносурядне речення. Логічні зв'язки між компонентами складносурядного речення. Розділові знаки в складносурядному реченні.

<p>– буде складносурядні речення, використовуючи різні сполучники сурядності;</p> <p>- використовує складносурядні речення;</p> <p>– – використовує синоніміку складносурядних речень із різноманітними сполучниками, а також багатоскладових і односкладних речень.</p>		
Міжпредметні зв’язки:		
Види описів у художній літературі.		
<p>– розпізнає складнопідрядні речення;</p> <p>– розрізняє підрядне й сурядне речення у складному реченні, визначає місце підрядного речення щодо сурядного;</p> <p>– вказує на способи поєднання підрядних речень з підрядними;</p> <p>– розпізнає відповідники підрядних речень у головному реченні;</p> <p>– будує складнопідрядні речення, використовуючи сполучники підрядності, відносні займенники та відповідники;</p> <p>– у розмові та при читанні правильно інтонаційно виділяє складне речення.</p> <p>– розпізнає види підрядних речень;</p> <p>– розрізняє підрядні та сурядні речення, визначає роль підрядного речення;</p> <p>– вказує на зв’язок підрядного речення з головним;</p> <p>– замінює складнопідрядні речення односкладним і навпаки, вживає дієприкметникові і дієприслівникові звороти;</p> <p>- вживає в реченнях підрядні речення.</p> <p>– розпізнає складні речення;</p> <p>– – визначає види складових речень;</p> <p>– вказує на засоби поєднання та визначає види підрядних речень</p> <p>- будує схеми багатоскладових речень враховує їх логічну залежність;</p> <p>- використовує речення за потребою,</p> <p>- застосовує багатоскладові речення з використанням відповідної інтонації</p>	<p style="text-align: center;">12</p>	<p>Складнопідрядне речення Складнопідрядне речення, його конструкція і способи зв’язку між його частинами. Місце підрядного речення.</p> <p>Відповідники підрядних речень у головному реченні. Пунктуація: розділові знаки між частинами підрядного речення.</p> <p>Найважливіші види підрядних речень: З’ясувальні, означальні, обставинні, місця часу, причини, умовні, допустові, наслідкові (місце, час, спосіб, ступінь і міра, причина, умова, мета, згода). Пунктуація: розділові знаки в підрядному реченні.</p> <p>Складні речення (багатоскладові речення) Складні речення з різними видами зв’язку. Пунктуація: розділові знаки в багатоскладових реченнях (кома, крапка з комою).</p>
	7	
Міжпредметні зв’язки:		
наукові визначення (фізика, історія, географія), художні описи (література).		
	6	<p>Безсполучникові складні речення. Поширені речення</p>
– розпізнає безсполучникові складні речення, визначає логічні відношення між складовими частинами		Безсполучникові складні речення. Логічні зв’язки між його складовими частинами. Поширені речення

безсполучникового речення. – будує безсполучникові складні речення; – правильно інтонаційно читає безсполучникові речення; – правильно вживає у висловлюваннях безсполучникові та поширені речення; – – використовує сполучникові та безсполучникові складні речення та односкладні речення як синтаксичні синоніми.		Пунктуація: розділові знаки в безсполучниковому складному та в поширеному реченні.
Міжпредметні зв'язки :		
опис у художньому творі (література).		
	8	Повторення та систематизація матеріалу, опрацьованого в 5-9 класах
– розуміє орфоепічні, лексичні, граматичні, орфографічні та орфографічні норми польської літературної мови; – аналізує властивості вживання основних мовних одиниць, дотримуючись нормативних і функціонально-стилістичних правил; володіє літературною польською мовою		Найважливіші розділи мови. Фонетика, лексика, фразеологія, словотвір, морфологія, синтаксис. Орфографія та пунктуація.

III. СОЦІОКУЛЬТУРНА ЗМІСТОВА ЛІНІЯ

Роль мови у формуванні та збереженні національної культури. Сучасна Польща та Україна.

Малюнки, що ілюструють життя та культуру поляків та українців.

Національні меншини в Польщі та Україні. Їх внесок у національну культуру. Географічне розташування Польщі та України.

Мій регіон.

Гармонія в природі. Екологічна культура молоді. Здоровий спосіб життя – основа життєдіяльності людини.

Вибір професії. Роль знань і досвіду в житті людини. Стосунки батьків і дітей, конфлікт поколінь.

Культура поведінки в сім'ї. Засоби масової інформації.

Відомі спортсмени Польщі та України.

Учень/учениця:

- вміє співпрацювати в групі. Знає правила поведінки в різних життєвих ситуаціях;
- дотримується принципів мовленнєвої етики в різних ситуаціях спілкування, помічає розмаїття соціальних, моральних, національних, релігійних, етичних і культурних установок і формує в їхньому контексті свою особистість, говорить про взаємозв'язок рідної культури з іншими культурними середовищами, коментує взаємозв'язки, особливо між польською та українською культурами;
- усвідомлює свою національну та культурну приналежність, поважає здобутки минулих поколінь, традиції та історію.

ПРАКТИЧНА ЗМІСТОВА ЛІНІЯ

Учень/учениця:

- самостійно визначає цілі та стратегію власної пізнавальної діяльності; його структуру;
- займається самоосвітою, користується бібліотеками та іншими джерелами інформації (наприклад, Інтернет).
- використовує різноманітні форми пізнавальної діяльності;
- вміє удосконалювати вміння стосовно планування самоосвіти;
- вміє шукати літературу, корисну для розробки різних питань; підбирає її за вказаними критеріями, збирає та обробляє інформацію, готує бази даних (використовує як традиційні бібліотеки, так і мультимедійні та електронні записи, у тому числі Інтернет);
- вміє передавати інформацію у вигляді презентації, проекту;
- користується словниками, лексиконами, енциклопедіями;
- вміє використовувати набуті раніше знання та вміння, систематизує їх і поєднує з новими.

Робоча група з модернізації навчальної програми для 5-9-х класів з польської мови для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням польською мовою:

1. Іванова Марія Станіславівна учитель польської мови і літератури середньої загальноосвітньої школи № 10 м. Львова ім. святої Марії Магдалени, голова робочої групи
2. Дуткевич Наталія Вікторівна учитель польської мови і літератури Львівської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 24 ім. М.Конопницької
3. Гандз Людмила Анатоліївна учитель польської мови і літератури Мостиської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 3 Мостиського району
4. Зелінська Марія Зенонівна методист Дрогобицької філії Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти», заступник голови оргкомітету

Робоча група з модернізації навчальної програми для 5-9-х класів з польської мови для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням польською мовою:

1. Іванова Марія Станіславівна учитель польської мови і літератури середньої загальноосвітньої школи № 10 м. Львова ім. святої Марії Магдалени, голова робочої групи
2. Дуткевич Наталія Вікторівна учитель польської мови і літератури Львівської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 24 ім. М.Конопницької
3. Гандз Людмила Анатоліївна учитель польської мови і літератури Мостиської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 3 Мостиського району
4. Зелінська Марія Зенонівна методист Дрогобицької філії Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти», заступник голови оргкомітету